

Helsingissä 11.10.2010

Opetusministeriölle

LAUSUNTO LASTEN HYVINVOINNIN KANSALLISET INDIKAATTORIT -TYÖRYHMÄMUISTIOSTA

Pyydettyinä lausuntonaan Lasten hyvinvoinnin kansalliset indikaattorit -työryhmämuistiosta Kerhokeskus - koulutyön tuki ry toteaa seuraavaa:

On erinomaista, että politiikkaa pyritään johtamaan tietoperustaisesti. Tässä tapauksessa kyseessä on lapsi- ja nuorisopolitiikka, jossa on ensiarvoisen tärkeää, että lasten ja nuorten tilanne ja elinolot ymmärretään laajasti, koska ne ennakoivat vahvasti kansallista hyvinvointiamme tulevaisuudessa.

Työryhmä on ottanut tavoitteekseen löytää mahdollisimman yksinkertaisia määrällisiä mittareita, joilla lasten hyvinvointia voitaisiin pitkäjänteisesti seurata.

Kerhokeskus - koulutyön tuki ry haluaa lisätä indikaattoreihin kaksi yksinkertaisesti seurattavaa määrällistä mittaria. Ne ovat

1) niiden perusopetusta antavien koulujen määrän seuraaminen, joissa on oppilaskunta. Kuten muistiossa todetaan, että lapsen oikeuksien yleissopimuksen mukaan lapsella on mielipiteen ilmaisemisen vapaus, oikeus tulla kuulluksi ja oikeus saada tietoa sekä ajatuksen, omantunnon- ja uskonnonvapaus. Myös nuorisolain nojalla lapsia on kuultava heitä koskevissa asioissa. Nämä säännökset koskevat myös koulua.

Perusopetuslaissa on säädetty, että kouluilla voi olla oppilaskunta. Oppilaskunnat ovat tosin vain yksi, mutta merkittävä tapa turvata lasten osallistuminen kouluympäristössä. Tällä hetkellä oppilaskuntatoiminta on perusopetuksen kouluille vapaaehtoista. Niiden koulujen määrän selvittäminen, joissa oppilaskunta toimii, olisi merkittävää tietoa osallistumisen toteutumisesta koko peruskouluasteella.

2) niiden perusopetusta antavien koulujen määrän seuraaminen, joissa on koulun työsuunnitelmaan kirjattua koulun kerhotoimintaa.

Työryhmän muistiossa koulujen kerhotoimintaa sivutaan luvussa 5.3.3 Koulu ja oppiminen. Siinä todetaan, että koulun ilmapiirin merkitys on keskeinen oppilaiden hyvinvoinnille. Positiivisena keinona vaikuttaa koulun ilmapiiriin on pidetty koulun kerhotoimintaa (perusopetuslaki 47§) ja siihen on satsattu Perusopetus paremmaksi -hankkeen aikana. Koulun kerhotoiminnan merkitys on kuitenkin huomattavasti koettua hyvinvointia suurempi. Kysymys on lasten mahdollisuudesta harrastuksiin tasa-arvoisesti, ilman asuinpaikan tai perheen sosioekonomisen statuksen vaikutusta. Monesti kerhoilla on myös niin suora yhteys parantuneen opettajakontaktin takia koulumenestykseen, että mahdollisuutta osallistua koulun kerhotoimintaan tulisi pitää jopa jokaisen peruskoululaisin perusoikeutena.

Koska koulun kerhotoiminnastakaan ei ole säädetty perusopetuslakiin velvoittavasti, olisi kerhotoiminnan laajuutta seurattava velvoittavasti hyvinvointi-indikaattorina. Lienee mahdotonta toivoa, että kerhoihin osallistuvien oppilaiden määrää voitaisiin seurata tai opetuksenjärjestäjiä velvoittaa ilmoittamaan näitä tietoja. Siksi lienee tyydyttävä indikaattoriin siitä, onko perusopetusta antavalla koululla omaa kerhotoimintaa vai ei, ja seurattava tätä määrällistä tekijää.

Kerhokeskus - koulutyön tuki ry

Outi Salo
puheenjohtaja

Minna Riikka Järvinen
toiminnanjohtaja